

15.7.2024 9. helluntain jälkeisen viikon maanantai

Päivän epistola

”Jos me itse tutkisimme itsemme, emme joutuisi tuomittaviksi. Rangaistessaan Herra kuitenkin kurittaa meitä, jotta meitä ei yhdessä maailman kanssa lopullisesti tuomittaisi. Veljeni, kun siis kokoonnutte aterioimaan, odottakaa toisianne. Se, jolla on nälkä, syököön kotonaan, jotteivät kokoontumisenne tuottaisi teille rangaistusta. Muusta annan ohjeet sitten kun tulen. Veljet, haluan teidän olevan selvillä Pyhän Hengen lahjoista. Muistattehan, kuinka ollessanne vielä pakanoita vastustamaton voima ajoi teitä mykkien epäjumalien luo. Siksi sanon teille selvästi, että kukaan, joka puhuu Jumalan Hengen valtaamana, ei voi sanoa: ”Jeesus on kirottu.” Kukaan ei myöskään voi sanoa: ”Jeesus on Herra”, muuten kuin Pyhän Hengen vaikutuksesta. Armolahjoja on monenlaisia, mutta Henki on sama. Myös palvelustehtäviä on monenlaisia, mutta Herra on sama. Jumalan voiman vaikutuksia on monenlaisia, mutta hän, joka meissä kaikissa kaiken vaikuttaa, on sama. (1. Kor. 11: 31 – 12: 6)

Viime perjantain ja tämän päivän välinen teksti käsittelee ehtoollisen toimittamista ja siinä ilmenneitä ongelmia Korintissa. Tämä teksti luetaan Suurena Torstaina.

Tekstimme aloittava osuus tuomiosta liittyy väriin tapoihin ehtoollisen sakramentin vietossa. ”Jos me itse tutkisimme itseämme” on viittaus korjata väärä toimintatapa oikeaksi ja välttää tuleva rangaistus. ”Rangaistessaan Herra kuitenkin kurittaa meitä” jatkaa edellistä ajatusta. Jos huomioimme tulevan rangaistuksen opetuksellisessa mielessä ja muutamme käytöstämme, voimme välttää tulevan rangaistuksen. Kyse on siis varoituksesta.

Itsekkyys on asia, joka voi viedä meidät kadotukseen. Sen takia Paavali kehottaa odottamaan toisia. Se on käytännöllinen neuvo tunnistaa Kristuksen ruumis ja välttää itsekkyyttä, joka tuhoaa ehtoollisen jakamisen luonteen.

Samoin käytännön neuvo on, että nälkäiset voivat syödä kotonaan. Tällä tarkoitetaan lähinnä varakkaampia. Näin he voivat varsinaisella aterialla osallistua syömiseen kohtuudella. ”Muusta annan ohjeet sitten kun tulen” ilmaisee, että jumalanpalveluskokouksissa on muitakin puutteita Korintissa. Ne ovat kuitenkin sen verran pieniä, että Paavali ohjeistaa niistä tullessaan itse Korintiin.

Muutama sana sallittakoon selitykseksi nyt luetusta ja nykypäivästä. Varhaisessa kirkossa

ensimmäisellä vuosisadalla ehtoollinen toimitettiin osana ateriaa. Tässä noudatettiin Jeesuksen antamaa mallia. Se oli mahdollista pienten seurakuntien ollessa kyseessä. Yhteisöjen kasvaessa pelkästään kokoontumispaikkojen koko suhteessa väen määrään asetti rajoituksia jumalanpalveluksen muodolle.

Nähtävästi jo ensimmäisellä vuosisadalla, mutta viimeistään toisella vuosisadalla, ehtoollisen sakramentti irtosi ateriayhteydestä ja muodostui vähitellen meidän liturgiamme. Nyt päinvastoin kuin Paavali tässä opettaa, Kirkko kehottaa täydelliseen paastoon ennen ehtoollista. Paavali itse toisessa kohtaa viittaa nähtävästi tiettyy lajiin paastoa ennen ehtoollista, vrt. seksuaalinen pidättäytyminen rukouksen ajaksi (1. Kor. 7: 5, vrt. 7. helluntain jälkeisen viikon tiistai). Ruokapaastosta eri paikalliskirkoilla on erilaisia ohjeita. Yleensä ohje on kuusi tuntia paastoa ennen ehtoollista, poikkeuksena sairaat, lapset jne. Tarkoituksena on, että ymmärrämme ja erotamme, että ehtoollinen on Kristuksen Ruumis ja Veri, ei vain leipää ja viiniä.

Nähtävästi korinttilaiset olivat kysyneet Paavalilta hengellisten lahjojen hierarkiasta, mikä lahja on tärkeämpi kuin toinen. ”Vastustamaton voima ajoi teidät mykkien epäjumalien luo.” Tässä lienee kysymys jonkinlaisesta hurmiotilasta. ”Jumalan Hengen valtaamana, ei voi sanoa: ”Jeesus on kirottu.” Siis jos joku sanoo, että Jeesus on kirottu, hänellä ei ole henkeä. Tutkijat päättelivät, että tietyt korinttilaiset eivät hyväksyneet Paavalin opetusta historiallisesta Jeesuksesta ja tämä Paavalin teksti on osoitettu heille. Vastaavasti Jeesuksen tunnustaminen Herraksi voi tapahtua ”vain Hengen vaikutuksesta”. Tässä Paavali viittaa varhaiseen kastetunnustukseen (Room. 10: 9).

”Armolahjoja on monenlaisia, mutta Henki on sama.” Tämä merkitsee, että erilaisten armolahjojen päämäärä on sama. Päämääränä on yhteinen hyöty (1. Kor. 12: 7).

Päivän evankeliumi

”Kohta sen jälkeen opetuslapset tulivat Jeesuksen luo ja kysyivät: ”Kuka on suurin taivasten valtakunnassa?” Silloin Jeesus kutsui luokseen lapsen, asetti hänet heidän keskelleen ja sanoi: ”Totisesti: ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, te ette pääse taivasten valtakuntaan. Se, joka nöyrytyy tämä lapsen kaltaiseksi, on suurin taivasten valtakunnassa. Ja joka minun nimessäni ottaa luokseen yhdenkin tällaisen lapsen, se ottaa luokseen minut. Mutta jos joku johdattaa lankeemukseen yhdenkin näistä vähäisistä, jotka uskovat minuun, hänelle olisi parempi, että hänen kaulaansa pantaisiin myllynkivi ja hänet upotettaisiin meren syvyyteen. Voi tätä maailmaa ja sen viettelyksiä! Viettelysten täytyy kyllä tulla, mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta ne tulevat! Jos kätesi

tai jalkasi viettelee sinua, hakkaa se poikki ja heitä pois. Onhan parempi, että käsipuolena tai jalkapuolena pääset sisälle elämään, kuin että sinut molemmat kädet ja jalat tallella heitetään ikuisen tuleen. Ja jos silmäsi viettelee sinua, repäise se irti ja heitä menemään. Onhan parempi, että silmäpuolena pääset sisälle elämään, kuin että sinut molemmat silmät tallella heitetään helvetin tuleen. ”Katsokaa, ettette halveksi yhtäkään näistä vähäisistä. Sillä minä sanon teille: heidän enkelinsä saavat taivaissa joka hetki katsella minun taivaallisen Isäni kasvoja. Juuri sitä, mikä on kadonnut, Ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan.” (Matt. 18: 1 – 11)

Vastaava teksti löytyy Markukselta (Mark. 9: 33 – 37, 42 – 48) ja Luukkaalta (Luuk. 9: 46 – 48, 17: 1 – 2). Samaa aihepiiriä, kuka on suurin taivasten valtakunnassa, Matteus käsittelee myös myöhemmin (Matt. 20: 20 – 28).

Keitä tarkoitetaan opetuslapsilla, jotka tekivät Jeesukselle kysymyksen? Tutkijoilla on kaksi toisistaan poikkeavaa vastausta tähän. Opetuslapsilla tarkoitetaan joko kaikkia yhteisön jäseniä tai sitten Kirkon johtajia. Voi olla, että Matteus tässä yhteydessä käyttää hyväkseen Jeesuksen sanoja ja lisää sinne varoituksen perustamiensa seurakuntien johtajille. Sana vähäiset esiintyy tässä kohdassa useita kertoja. Se voisi kuvata seurakunnan ”vähäisempiä” jäseniä.

Todellinen lapsi tässä yhteydessä tuo esille nöyryyden. Ei sen takia, että lapsi itsessään olisi nöyrä, vaan sen takia, että hän on riippuvainen toisesta ihmisestä. ”Ellette käänny” on seemiläinen ilmaisu muutokselle, kääntymykselle. ”Jeesus sanoi: ”Antakaa lasten olla, älkää estäkö heitä tulemasta minun luokseni. Heidän kaltaistensa on taivasten valtakunta.” (Matt. 19: 14) Meidän tulee tiedostaa se, että olemme riippuvaisia Jumalasta. Suurin Jumalan valtakunnassa on ”Se, joka nöyrtyy tämän lapsen kaltaiseksi.” Ihmisillä on taipumus itserakkauteen. Puhe nöyryytymisestä on lääke tähän sairauteen.

”Joka minun nimessäni ottaa luokseen yhdenkin tällaisen lapsen, se ottaa luokseen minut.” ”Tällainen lapsi” tarkoittaa nöyrää ihmistä. Samasta vastaanottamisesta Jeesus oli puhunut jo aikaisemmin (Matt. 10: 40 – 42). Silloin vastaanotettavina olivat opetuslapset, profeetat ja vähäiset.

Jeesus siirtyy käsittelemään viettelijöitä ja viettelyksiä. Se, joka johdattaa ”vähäisen” lankeemukseen, on saava siitä rangaistuksen. Sanan ”vähäinen” käyttäminen yhdistää tämän vähäisen seurakunnan jäseneksi ja vastaavasti viettelijä on joku seurakunnan johtajista. Kyseessä on varoitus johtoasemassa oleville väärästä toiminnasta seuraavasta rangaistuksesta ja samalla kehoitus toimia oikein. Uskossaan heikkoja on tuettava, ei johdettava väärälle tielle.

”Viettelysten täytyy kyllä tulla” kertoo ihmisten vapaudesta. Jumala loi ihmisen vapaaksi. Ihminen voi valita sen, mitä tekee, sanoo tai ajattelee. Mutta tilanteessa, jossa vähäistä, heikommassa asemassa olevaa ohjataan syntiin, vastuu on viettelijällä, joka saa siitä rangaistuksensa. Jumala ei tahdo, että ihminen tekee syntiä ja saa rangaistuksen. (Matt. 18: 14)

Jakeissa 8 ja 9 käytetty sana elämä tarkoittaa Jumalan valtakuntaa. Käden, jalan ja silmän repäiseminen pois, jos ne viettelevät ihmistä, oli esillä jo aiemmin (Matt. 5: 29 – 30). Kyseessä on tuon alueen liioitteleva opetus. Se ei tarkoita todellista itsensä silpomista, vaan sitä, että tekee valintoja oikein. Jeesus kutsuu asettamaan asiat tärkeysjärjestykseen. Pelastuksen takia on parempi luopua osasta vapauksista, muuten voi menettää pelastuksen kokonaan.

Kirkon opettajat ymmärtävät nämä mainitut ruumiinosat sellaisina ystävinä, jotka johtavat meitä harhaan. Meidän tulee valita seuramme oikein. Jos olemme tekemisissä väärin toimivien ystävien kanssa, niin on olemassa vaara, että me itsekin teemme väärin. Suomalainen sananlasku sanoo, ettei tulella saa leikkiä.

”Vähäisten” eli seurakunnan jäsenten halveksiminen ei ole oikein. Matteus kuvaa, että jokaisella vähäisistä on oma enkelinsä, näin hän esittää, että kansojen enkelin lisäksi jokaisella ihmisellä on enkelinsä. (Dan. 10: 13, 20 – 21, Ps. 34: 8, Tob. 5: 22). ”Katsella minun taivaallisen Isäni kasvoja” kuvaa itämaista hovia, missä hoviherrat ovat hallitsijansa edessä (2. Sam. 14: 24, Tob. 12: 15). Nöyrien ihmisten enkelit rukoilevat lakkaamatta heidän puolestaan, mutta ne, jotka eivät ole nöyryyneet, joilla ei ole synnintuntoa, heidän enkelinsä eivät ehkä edes uskalla ihmisensä puolesta Jumalan edessä.

”Juuri sitä, mikä on kadonnut, Ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan.” puuttuu vanhimmista käsikirjoituksista. Teksti kuvaa Kirkon näkemystä ja on sinällään oikein. Se ei kuitenkaan ole välttämätön tässä yhteydessä. Tämä jae löytyy myös Luukkaalta ja siinä se on sopiva (Luuk. 19: 10).